

[Hauch.]

bortforklare den politiske Kendsgerning, som jeg her har peget paa, men at man skulde kunne faa radikale Vælgere til at begejstres for dette Forslag, begriber jeg i hvert Fald ikke. Jeg tror i det hele taget ikke, det bliver nemt for normalt tænkende Mennesker at begribe de Fordele, der skulde knytte sig hertil, men det vil jo nu Fremtiden vise.

At en væsentlig Del af det konservative Parti i det høje Folketing og et lille Mindretal her har villet bidrage til Gennemførelsen af dette Forslag, vil det maaske ogsaa knibe med at faa konservative Vælgere til at gribes af nogen dyb Begejstring for. Der er for øvrigt allerede Foreteelser, som tyder paa, at mange af de konservative Vælgere vil befinde sig i en meget vanskelig Situation ved det forestaaende Valg, og det forstaaer jeg godt. Der er jo i Tusindvis af Vælgere her i Landet, som er konservative, føler konservativt, ønsker at handle konservativt, men nu har Flertallet af deres Gruppe i Folketinget gjort Stillingen ganske overordentlig vanskelig for dem ved det forestaaende Valg. Det er naturligvis noget, som det konservative Parti selv maa træffe Afgørelsen om, men at det svækker den Opposition her i Landet, som ønsker den nuværende Regering bort og et andet Styre, kan der næppe være Tvivl om. Sikkert er det i hvert Fald, at Det konservative Folkpartis Flertal ikke alene har foretaget en Handling, som er ubehagelig for den samlede Opposition, men det, der her skal til at ske, er i Virkeligheden ogsaa meget ondt over for de konservativt tænkende Vælgere. Hvilken Stilling de agter at tage ved de forestaaende Valg, skal jeg ikke udtale mig om, for det kan jeg ikke have noget afgørende Kendskab til, men jeg skulde ikke anse det for udelukket, at mange af dem vilde sige: Nej, dette vil vi ikke være med til, vi er konservative, som vi altid har været det, men dette vil vi ikke længere give Partiets og vort eget Navn til. Men hvad enten de nu vil gøre dette ved Folketingsvalget og Landstingsvalget eller ej, saa er der i alt Fald et Sted, hvor de med fuld Sikkerhed kan gøre det, og det er, naar denne Sag som eneste Sag er stillet op for dem til Afgørelse ved Folkeafstemning.

Regeringen mener aabenbart, at med den Tilslutning, den har til Gennemførelsen af Grundlovsforslaget, er der ingen Fare paa Færde. Thi dersom Regeringspartierne og den høje Regering havde haft den Opfattelse, at der var en saadan Fare knyttet til den særegne politiske Situation, som her foreligger, saa havde man formodentlig

været villig til at bringe et Offer for at samle det høje Landstings fire Partier om et Grundlovsforslag. Det er dog muligt, at Socialdemokratiet ræsonnerer som saa, at selv om det skulde gaa saa galt ved Folkeafstemningen, at det danske Folk skulde sige nej til Grundloven, saa har vi det jo ikke politisk ilde af den Grund, det kommer vi nok over. Et saadant Synspunkt kunde man i og for sig forstaa. Men at man fra det radikale Partis Side kan gøre et tilsvarende Ræsonnement gældende, ligger altsaa uden for det, jeg begriber, og naar man kommer til de Konservative, maa jeg sige, at saa er det helt uforstaaeligt.

Hvad er det, man byder Befolkningen i dette Grundlovsforslag? Ja, man gaar over til et Etkammerssystem i Realiteten, og i Formaliteten indfører man noget, der hverken er det ene eller det andet. Der er ikke nogen Tvivl om — det faar man mange Beviser for —, at der er adskillige Vælgere — de findes for Resten inden for alle Partier —, som har den Opfattelse, at det ikke vilde være til nogen afgørende Skade for Lovgivningsarbejdet, om Rigsdagsmændenes Antal blev indskrænket noget. Jeg kender mere end eet Tilfælde, hvor tænksomme Mennesker siger: Vi er saamænd i og for sig ikke stærkt optaget af, om det skal være Etkammer eller Tokammer, men der er en Ting, som der kan være Mening i, og det er, at naar man gaar over til Etkammer, indskrænker man Folkerepræsentanternes Antal i meget væsentlig Grad. Gør man det nu her? Nej, det er netop det, man ikke gør. Oprindelig gik Forslaget ud paa, at der skulde ske en Indskrænkning af det samlede Antal med 20, men inden Forslaget er blevet færdigbehandlet, er det nedsat til 15. Det vil sikkert ikke være svært for Vælgerne at finde ud af, hvad det egentlig betyder. Det betyder, at det Antal Mandater, som man har i det høje Landsting — jeg taler ikke om Indehaverne af Mandaterne —, flytter man over i Folketinget. Nu er det jo meget muligt, at det kunde tiltale adskillige Vælgere; det er i hvert Fald ikke udelukket, at dette sker. Men i denne Forbindelse skal man jo være opmærksom paa — jeg tror ikke, Vælgerne i al Almindelighed har fuld Klarhed over det endnu, men det faar de nok, inden Valgkampen er sluttet —, at med den nye Forfatning indskrænker man i meget væsentlig Grad deres direkte Indflydelse paa Valget af Folkerepræsentationen. Jeg tror ikke, jeg tager fejl i, at der inden for alle Partier har været mange, som i og for sig fandt, at de tingvalgte Medlemmer ikke egentlig